

Werkgroep roofvogels en uilen - resultaten 2024

Het afgelopen seizoen zijn alle kasten voor de Torenvalk (58), Bosuil (9), Kerkuil (79) en Steenuil (111) één of meerdere keren gecontroleerd. Dat gebeurde in IJhorst, Staphorst en Rouveen door Jan Huls en Henk Veerman. In Nieuwleusen door mij. Het vertrek van mijn maatje Mark Meulman vanwege zijn ringwerk in Olst was een aderlating voor mij wat betreft controleren en ringen. Voor het invullen van de digitale nestkaarten voor SOVON zal ik nog wel een beroep op hem doen. Maar het is wel gelukt om ook dit jaar de kasten te controleren. Dankzij de hulp van Bart van der Ven en (oud collega) Anton Blauwendraat. En voor volgend jaar heeft ook Koos Aalbers zich aangemeld en misschien heeft Bart Kisteman buiten schooltijd ook nog wel tijd. Wie de jeugd heeft kan de toekomst vol vertrouwen tegemoet zien! En wat betreft het ringen, dat heeft Jan Huls gedaan.

Controle van een steenuil

Naast de kasten met behulp van de nieuwe telescoopstok met camera ook een aantal nesten van Buizerd, Boomvalk en Sperwer kunnen controleren. Wie weet, kan Koos er volgend jaar bij klimmen en kunnen we ook van deze soorten jongen ringen! Voor mij is dat klimwerk helaas verleden tijd. Ik moet mij zien te redden met een ladder. 😊

Van de Bosuil, Ransuil en Havik werden dit jaar geen broedsels vastgesteld.

Hierna volgt een korte beschrijving van de resultaten per soort.

Steenuil

Van de 111 kasten waren er 33 bezet. Maar liefst 15 broedsels mislukten, waarvan 13 in de eierenfase en 2 in de fase dat er al jongen waren. Het aantal jongen per succesvol legsel broedsel bedroeg 2,9 (per gestart legsel was dat 1,8). Het langjarig gemiddelde van het aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel vanaf 1989 is 3,2.

In totaal werden 53 jonge en 7 adulte steenuilen van een ring voorzien.

Jonge steenuilen

Kerkuil

Van de 79 kasten waren er 31 bezet. In totaal 26 broedsels waren succesvol (minstens 1 jong uitgevlogen). Het aantal jongen per succesvol legsel bedroeg 3,8, gelijk aan het langjarig gemiddelde broedsucces vanaf 1988. Het aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel bedroeg 2,9.

Het aantal van 3 eieren per legsel staat in de onderstaande tabel tussen haakjes omdat dit getal het gemiddelde is van alle waargenomen eieren. Het werkelijke aantal eieren is naar alle waarschijnlijkheid hoger.

In een kast voor een Kerkuil zaten bij de eerste controle 2 eieren van een Holenduif en 5 van een Torenvalk. Uiteindelijk overwon de eerste soort en werden in deze kast 2 jong duiven grootgebracht.

Kerkuil op punt van uitvliegen

In een andere kast voor een Kerkuil nestelde een Torenvalk (5 eieren). Maar dit broedsel mislukte in de eierenfase. Er werden in totaal 76 jonge kerkuilen geringd. Soms stonden ze op het punt van uitvliegen (foto hierboven).

Torenvalk

Met de Torenvalk was het dit jaar niet zo best gesteld. Van de 58 nestkasten en melkbussen waren er maar 10 bezet. Twee andere broedsels van de Torenvalk werden aangetroffen in een kerkuilen kast. In totaal waren maar 4 broedsels succesvol. De mislukte broedsels waren allen in de eierenfase. In Nieuwleusen viel een kast uit de boom. In totaal zijn er 13 jongen uitgevlogen en konden er hiervan 8 worden geringd.

Het aantal jongen per succesvol legsel bedroeg 3,2, beduidend lager dan het langjarig gemiddelde broedsucces vanaf 1988. Dat bedraagt namelijk 4,4 per succesvol broedsel. Het aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel bedroeg 1,5.

Legsel Torenvalk

Sperwer

Het nest van de Sperwer, die daar al een aantal jaren broedt in een klein bosje in de hoek van twee wegen, kon in de eierenfase worden gecontroleerd met behulp van de telescoopstok en camera. Dat het vrouwtje dit korte bezoek niet kon waarderen blijkt uit bijgaande foto. Desondanks werden later 5 takkelingen waargenomen en kan dit broedsel als succesvol worden aangemerkt.

Waakzame Sperwer (vrouw) in Nieuwleusen

Een andere Sperwer heeft gebroed in de Stadsgaten bij Hasselt (info Jeroen Bredenbeek).

Boomvalk

Het enige nest van een Boomvalk dat in Nieuwleusen werd aangetroffen werd een paar keer gecontroleerd met behulp van de telescoopstok met camera. Het nest zat op ongeveer 20m hoogte in een eik langs een lange toegangsweg naar een huis.

De 3 eieren werden succesvol en uitgebroed en de jongen zijn al even succesvol uitgevlogen. Hopelijk bevinden zij zich op dit moment ergens in Afrika.

Drie jonge boomvalken op het punt van uitvliegen (Nieuwleusen, 21 augustus 2024)

Tabel
overzicht broedgevallen roofvogels en uilen in 2024

	Nestkasten	Broedsels	Succesvolle broedsels	Mislukte broedsels	Aantal eieren per legsel	Uitgevlogen jongen per succesvol legsel	Uitgevlogen jongen per gestart legsel	Geringd (jong)	Geringd (adult)
Steenuil	111	33	18	15	3	2,9	1,8	53	7
Kerkuil	79	31	26	5	(3)	3,8	2,9	76	0
Bosuil	9	0							
Torenvalk	58	12	4	8	4	3,2	1,5	8	0
Boomvalk		1	1	0	3	3,0	3,0	0	0
Buizerd		6	min. 3						
Havik		0							
Sperwer		2	min. 1						

Terugmeldingen geringde vogels

Ik houd al enige jaren de terugmeldingen van geringde vogels bij. Dit jaar zijn 18 **steenuilen** teruggemeld, bijna altijd levend aangetroffen in een kast. Twee vogels werden dood teruggevonden.

Vermeldenswaardig is het op 4 juni 2011 geringde vrouwtje Steenuil dat daarna ook jaarlijks (broedend) werd aangetroffen in dezelfde kast aan de Middeldijk te Dalfsen. In 2022 en vorig jaar mislukte haar broedsel en dit jaar werd ze wel in de kast aangetroffen, maar werden geen eieren gelegd. Voor het laatst werden in 2021 twee jongen grootgebracht. Op 5 oktober van dit jaar werd ze dood gevonden op het erf van de burens, minstens 14 jaar oud!

Op één na werden alle steenuilen teruggemeld binnen een afstand van 20 km vanaf de ringplaats. Eén Steenuil werd in 2022 in Nijverdal geringd en dit jaar broedend aangetroffen in een nestkast aan het Ruitenveen in Nieuwleusen (afstand 26 km).

Dit jaar werden 5 geringde **kerkuilen** teruggemeld. In tegenstelling tot de steenuilen worden kerkuilen bijna altijd als dood teruggemeld. De enige uitzondering was de 7 jaar oude Kerkuil die ik levend aantrof in een kast aan de Middeldijk in Dalfsen. Deze Kerkuil was op 23 juni 2016 als nestjong geringd in Genemuiden.

In tegenstelling tot steenuilen en kerkuilen worden geringde torenvalken veel minder teruggemeld. Dit jaar werd slechts één Torenvalk teruggemeld. Het betrof een vorig jaar juni aan de Palthe weg in Nieuwleusen geringd nestjong dat al in maart van dit jaar in Olst dood werd teruggevonden.

Broedende steenuil 3709005 op de Middeldijk in Dalfsen

Namens de Werkgroep roofvogels en uilen
Arnold Lassche
arnoldlassche@gmail.com

